

Nejhorší je inteligentní frustrát, který se našel v šíření bludů

6.2.2023 - Marie Urubková | CE-PA, spol. s.r.o.

Digitální svět má obrovský vliv na naše uvažování, jednání i představivost. Co způsobil ve vzdělávání? „Žijeme v době, kdy se musíme neustále vzdělávat, protože rychlost změny a neustálý přísun nových prvků skutečnosti nás k tomu nutně vede,“ míní Bohumil Kartous, inovátor, publicista, král elfů.

Pokud může někdo komentovat vliv digitalizace na lidského jedince, pak právě on. Nekorektní pedagog s přímým propisem do byznysu. Řečník Business stage, jehož stojí za to přijít **23. března do Zlína** podpořit. Konference **Fenomén** přivítá i letos více než třicítku osobností z celé ČR.

Do té doby alespoň malá ochutnávka. S Bobem o dezinformacích, vzdělávání a duševním zdraví nastupující generace žijící pod tíhou virtuální reality. Světa, jehož úskalím je mimo jiné fakt, že zhusta neuznává autority.

Jak zaručeně odhalit fake news?

Spousta lidí dokáže odhalit dezinformaci, která odporuje jejich přesvědčení, ale ne tu, která jejich přesvědčení konvenuje. Takže odhalit každou znamená uvědomit si, kdy podléháme efektu confirmation bias, potvrzení vlastních stereotypů. A to není vůbec jednoduché.

Proč lidé tolik podléhají dezinformacím, když mají relevantní zdroje informací?

Na společenské úrovni je to v zásadě ovlivněno mírou důvěry. Větší bazální důvěra znamená větší důvěru v instituce, tedy menší potřebu „antisystémového“ přístupu. Na úrovni individuální to nejvíc souvisí s naplněním vlastního života, se spokojeností bytí v tomto světě. Nejhorší kombinace je inteligentní frustrát, který se našel v šíření bludů a vytváření vlastního digitálního mikrokultu.

Jaký svět vytvoří generace, která žije ve virtuální realitě?

Nevím. Nevím, ale věřím v to, že přes jeho vysokou proměnlivost bude tento budoucí svět pořád uznávat hodnoty, které označujeme za základní lidská práva a svobody, od nichž se odvíjí definice současné demokracie. Pokud neztratíme víru, naději, existuje vysoká míra pravděpodobnosti, že se to podaří. Říká se tomu sebenaplňující proroctví.

Zachová si nastupující generace dostatek zdravého rozumu, který je potřebný pro udržitelný svět?

To záleží zejména na tom, jestli jsme schopni dát jim naději na udržitelnost, prosperitu, řešení. Ten obrovský nárůst úzkosti, nejen mezi mladými lidmi, je příznakem nejistoty a ta nejistota pramení ze slabé sebedůvěry, tváří v tvář historicky unikátní rychlosti proměny světa. Světa, v jehož zrcadlení nejsme často schopni najít sebe sama. Velmi mě to zajímá, proto jsme s mou ženou a odborníky z Národního ústavu duševního zdraví připravili projekt zaměřený na duševní rovnováhu teenagerů. Podle všeho něco, co chybí nejen v českém, ale globálním prostoru.

Co nám chybí, jsou i autority. Co udělat pro to, aby se z učitele stala znovu persona?

Potřebujeme, aby osoby dělaly učitelství, ne aby se z učitelů stávaly osoby. Eroze autorit v informačním chaosu a v éře suverénní individuality vyžaduje, abychom pro učitelství vybírali lidi s přirozenou autoritou. A samozřejmě vytvořili podmínky k tomu, že tyto přirozené autority budou chtít stát se učiteli, protože je o ně na trhu práce rvačka. Á propos, dovolím si poopravit, nejde o to, aby učitel byl ve třídě vnímán jako „ten hlavní“. Jde o to, aby dokázal vést děti a mladé lidi v partnerském vztahu. To je důležité zdůraznit.

Bob Kartous je publicista, odborník na vzdělávání, politiku i komunikaci a leader startupu Jdu do sebe. Autor knihy No Future, společenské sondy do oblasti výchovy a vzdělávání. Prorektor Vysoké školy ekonomie a managementu (VŠEM) a programový stratég business hubu Opero. Mluvčí Českých elfů, občanské skupiny bojující proti šíření dezinformací v českém kyberprostoru. Někdejší ředitel Pražského inovačního institutu a poradce dvou členů vlády.